

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177	Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000
PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna inozemstvo . . . » 13.000
	Letna inozemstvo, USA dol. 15
	Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 45 (1528)

Gorica - četrtek, 16. novembra 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Ob 20-letnici Cecilijanke

Prilodno soboto in nedeljo bo goriška CECILIJANKA obhajala dvajsetletnico svojega nepretrganega življenja. Prva je bila v novembru 1958 v skromni dvorani Brezmadežne na Placuti. Tudi revija sama je bila skromna; nastopilo je pet zborov iz okoliških vasi in pa »Ljubezen« iz Gorice. Javljena je bila kot »Pevski koncert«. Iz teh skromnih začetkov se je v 20 letih razvila v našo najstarejšo revijo pevskih zborov, ki redno vsako leto privabi na oder Katoliškega doma večje število zborov. Letos jih bo 18.

ZAMISEL VELIKEGA GLASBENIKA

To revijo je zamislil in hotel imeti pok. prof. Mirko Filej. Njegova velika ljubezen je bilo zborovsko petje. Za zbor ne štedil ne pri zdravju ne pri stroških. Videl je pa, da potrebuje zbori tudi moralne pobude za svoje delovanje; to pobudo jim more dati le javno nastopanje. Saj noben zbor ne poje samemu sebi. Poleg tega je menil, da bodo zbori v medsebojnih srecanjih slišali, kako drugi pojejo. In to jim bo v spodbudo, da se bodo še sami bolj potrudili.

Pa še ena misel ga je priganjala. Pevski zbori so bili tisti, ki so gojili narodno in cerkveno pesem in s tem narodno in cerkveno zavest. Zaradi tega je treba storiti vse, kar je mogoče, da bodo še naprej vztrajali in se izpopolnjevali. Iz teh razlogov si je zamislil vsakoleten nastop pevskih zborov v Gorici.

MISLI OB JUBILEJU

Kot rečeno, je sprva šlo za »koncerte«, potem pa so se ti koncerti razvili v revijo, ki je dobila ime »CECILIJANKA«. Kot tako jo poznamo že od leta 1962. Vendar so njeni začetki v prvem »koncertu« na Placuti 23. novembra 1958. Ob tem jubileju je »ab« zapisal:

»Glasba je vedno imela tudi v našem življenju svoj velik pomen. Z njo so si že v celotni zgodovini naši predniki vlivali poguma in tolažbe v svojem trdem vsakdanjem boju za obstanek, predvsem obstanek slovenskega naroda. In tako tudi mi skušamo danes nadaljevati delo onih, ki so nam ustvarili prve pogoje za tovrstno dejavnost.

»Primorski Slovenci smo v tem duhu videli v glasbenem, zlasti pevskem izživljanju, posebno obliko svoje dolgoletne borbe za narodni obstanek, obenem pa tudi za osebno poplemenjenje. Estetski okus gre tu vzporedno z našimi praktičnimi, kulturnimi in narodno političnimi prizadevanji. Naši glasbeniki polpretekle dobe, tiste dobe, ki je najbolj trdo in v vsej svoji krutosti doživljala tragedijo narodnega preganjanja, so to najbolj zgornjo izrazili v svojih delih. Tu velja posebej spomniti na tiste goriške skladatelje in glasbenike nasploh, ki so v dobi med obema vojnama in kmalu po njej dali naši pesmi ta smisel in ji skupno s temi ideali vili resnično umetniško govornico. Vinko Vodopivec, Emil Komel, Ljubezen Bratuž, Ivan Laharnar, brata Ignac in Albert Leban, kasneje Mirko Renner in Mirko Filej — vsi ti so po svoje oblikovali našo pesem in ji izbrusili estetski izraz.

»Poleg glasbenikov samih pa moramo v prvi vrsti tu zaobjeti tiste, ki so nato tej glasbeni obliki, zborovskimi pesmi, dali življenje. In to so naši pevski zbori. S svojimi pevskimi prav oni tisti dejavniki, brez katerega bi naša pesem ne zaživela. Oni so jo dvignili z notnih papirjev naših skladateljev in ji s tem dali dušo. Vsa nepoznana žrtev in nesebična ljubezen do slovenske pesmi, tako svetne kot cerkvene, sta botrovali rasti naših zborov in razmahu naše pesmi. To je bilo večeraj, to je danes — in upamo, bo jutri!

»V tem okviru moremo sedaj razumeti in dojeti vso resnično vlogo, ki jo ima v našem prostoru CECILIJANKA, ki se je ob njenem 20-letnem jubileju s ponosom spominjamo. Ta prireditev, ki je v začetku nastala kot skromna pevška revija tekmovalnega značaja maloštevilnih zborov (pa vseeno na vse prej kot skromni ravni),

se je v dvajsetletnem obdobju razrasla v močno in že uveljavljeno pevsko revijo, ki je trdno pognala svoje korenine ne samo na goriških, pač pa na širših primorskih tleh. Koliko pevskih skupin je tu že nastopilo, koliko pesmi je bilo tu že zapetih! Nekatero so tu celo dobile svoj krst!

»Govorica se je v zadnjem desetletju prav razbohotila na področju zborovske glasbe. Mednarodna pevška tekmovanja, študijska zborovanja o evropski zborovski prava šola naših pevskih zborov. Pevci pa tudi pevovodje morajo tu meriti svoje sile, spoznavati svoje odlike, pa tudi svoje — napake. V tem naj bo še naprej pevška tribuna res pravi vzgojni forum, ki naj oblikuje, krepi, bodri in uči naše, zlasti nove pevске generacije!»

S to željo obhaja Cecilijanka svojo 20-letnico. Hvaležni smo pok. prof. Mirku Fileju in vsem, ki so to našo zamejsko revijo spremljali in na njej sodelovali, zlasti vsem pevskim zborom in pevovodjem, ki so se na njej zvrstili v 20 letih njenega delovanja.

ZSKP

■ V Lipici onstran meje se je predsednik slovenske vlade dr. Anton Vrtaša sestel s predsednikom deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Comellijem. Ob koncu pogovorov sta oba predsednika dala krajši izjavi. Dr. Vrtaša je dejal, da sta govorila ne samo o tem, kako naj pride do uresničitve Osimskih sporazumov, temveč tudi o širšem sodelovanju med deželo Furlanijo-Juljsko krajino in republiko Slovenijo, Comelli pa je izrazil hvaležnost furlanskega prebivalstva za pomoč, ki jo je prispevala Slovenija ob potresu. Kar zadeva vprašanje slovenske manjšine, je upati, da bo dežela imela več možnosti, ko bo izdelan in sprejet osnutek o zaščiti slovenske manjšine.

Brez posluha za demokracijo

Italijanski publicist in časnikar Indro Montanelli, urednik dnevnika »Il Giornale Nuovo« v Milanu, je v zvezi z razvojem političnega in socialnega položaja v svoji deželi napisal članek, ki žarko osvetljuje sedanje stanje v Italiji. Pisec trdi, da je dobil že štiri krogle od teroristov, znanih pod imenom Rdeče brigade, pa značilno izjavlja, da daje prednost sedanjim Rdečim brigadam pred komunističnim prevzemom vladne oblasti, »ki bi neizbežno brigade spremenila v tajno policijo«.

Montanelli, ki razmere v svoji domovini pač dobro pozna in v borbo za politični razvoj aktivno posega, pač ve, kaj piše, ko trdi, da ni nobenega dvoma, da Rdeče brigade izhajajo iz komunistične partije, prav tako ni dvoma, da nekateri partijski veljaki niso bili nikoli voljni izreči kake zle besede o tej teroristični organizaciji.

Nihče v Italiji točno ne ve in zatorej ne more prepričljivo odgovoriti na vprašanje, kdo brigade vodi in kaj je njihov načrt in namen. Mnoga znamenja kažejo, da so v zvezi z nemško teroristično zaroto in da so se nekateri italijanski teroristi vezbali v Češkoslovaški. Kar se govori prek tega, so zgolj ugibanja.

O italijanski Krščanski demokraciji ima Montanelli dokaj kritično mnenje. Da bi se do konca upirali objemu komunistov, prav nič ne verjame. Nasprotno zatrjuje, da pomeni vsa 30-letna zgodovina te stranke neprestano umikanje. Dobesedno pravi: »Zavrnitev komunističnega objema pomeni voljo za boj, toda krščanski demokrati niso stranka bojevnikov. Raje so vedno sprejeli poraz, kakor da bi se bo-

Janez Pavel II. v Lateranu

Od pretekle nedelje je papež Janez Pavel II. tudi formalno rimski škof. S tem, da je prejel ključ lateranske bazilike, je prevzel v svojo duhovno oskrbo rimsko mesto, pri čemer se bo opiral na kardinala-vikarja Polettija.

Na potu v Lateran se je kot že običaj ustalil na sedežu rimske občine na Campidogliu. Sprejel ga je in pozdravil župan Argan, ki je bil izvoljen na listi komunistične partije. »Rim ni srečno mesto,« je dejal župan. »Ne pozna socialne pravičnosti, trpi na pomanjkanju dela, manjkajo asistenčni domovi. Mladina, žrtev osamljenosti in negotovosti, se zateka k uživanju mamil, zločinstvom, nasilju in terorizmu. Rim potrebuje predvsem pravice in solidarnosti.«

Sv. oče mu je odgovoril, da s simpatijami spremlja njegove napore za izboljšanje položaja v okolju in za premostitev nepriemnih družbenih razmer. Ko se občinska uprava trudi za splošni blagor naj pa bo pozorna tudi za verske razsežnosti rimskega mesta.

V baziliki sv. Janeza je sv. oče v pridigi izrekel željo, da bi vsi ostali povezani v Kristusovi ljubezni. V moči te ljubezni naj bi izginilo sovraštvo, nevoščljivost, hudobija v velikih in majhnih stvareh. Nato je omenil dogodke v bolnišnicah, ki jim je sledil po televiziji. S silnim veseljem in poln priznanja je spremljal tiste, ki so ob pomanjkanju osebja kot prostovoljci skrbeli za bolnike. Če je utemeljena zahteva po pravičnosti v poklicnem delu, je pa še bolj važna socialna ljubezen. Papež je zaključil svoje misli z ugotovitvijo: »Sovraštvo ne gradi, temveč samo razdira. Ne dviga, ampak uničuje in vse spravlja v nered.«

O PRAVIČNOSTI

V sredo 8. novembra je papež Janez Pavel II. imel običajno av-

dienco ob sredah, ki se je je udeležilo 15.000 vernikov raznih narodnosti. Srečanje je izbral, da je povedal nekaj misli o drugi glavni kreposti, ki je pravičnost.

Pravičnost je osnova za bivanje človeka in za sožitje v družbi in med narodi. Pravičnost je tudi razlog za obstoj Cerkve kot božjega ljudstva in načelo za sožitje Cerkve z drugimi družbenimi strukturami, zlasti z državo in mednarodnimi organizacijami. Sam smisel človekovega bivanja na zemlji je vezan na pravičnost. »Dati vsakemu, kar mu gre« daje vrednost in pomen človeškemu življenju. Pri tem je treba poudariti, da morajo sistemi služiti človeku, ne pa obratno. Mislim na razne sisteme, je dejal sv. oče, politične, kulturne, gospodarske. Vsi bi morali biti občutljivi za potrebe človeka, za njegovo celostno dobrobit. In vsi bi morali biti zmožni popraviti same sebe in svoje strukture kot to zahteva popolna resnica o človeku. Ni hujšega kot je odrevenelost nekega sistema.

Nato je omenil pravice človeka, ki jih je treba v današnjem svetu jasno definirati in utrditi. Zato Cerkev tega stoletja neprestano išče razgovor na široki fronti današnjega sveta kot to pričajo papeški dokumenti in sklepi zadnjega vesoljnega zbora. Obljubil je, da se bo k temi pravičnosti še povrnil.

Ni ljubezni brez pravičnosti. Ljubezen je sicer nad njo, a se v pravičnosti uresničuje. Celotni starši, ko ljubijo svojega otroka, morajo biti z njim pravični. Kadar se daje pravičnost, postane majava tudi ljubezen. Ko gre za materialne dobrine, je treba dati vsakomur, kar mu pritiče. Toda človek ima pravico tudi do dobrega imena, spoštovanja in ugleda. Zato pravica ni le neka govorniška znanost, temveč krepost, sposobnost človeškega duha, človekove volje pa tudi srca.

na široko. Montanelli o tem ne govori, ko pravi, da se italijanski človek na cesti sprašuje, ali je sploh še mogoče terorizem, ki postaja vsak dan drznejši, pobijati z demokratičnimi sredstvi. Če ne to, katere politične sile v Italiji so zmožne uporabiti avtoritarne metode?

Odgovor na to zadnje vprašanje ima težko vsebino in italijanski pisec se ne pomišlja prubiti, da imajo komunisti prav, ko trdijo, da so edino oni sposobni uničiti terorizem. To je res. Potem pa avtor članka resignirano zapiše: »Toda za ceno drugega — legaliziranega, ustavnega terorja, ki bo napravil naše dneve bolj mirne, naše noči pa mnogo bolj nepokojne.«

Vsakomur, ki bi vzbujal strahove o kakem fašističnem prevzemu oblasti, zabrusi Montanelli v obraz besedo lažnik. Nevarnost demokraciji z desne danes v Italiji sploh ne preti, pač pa od strani komunizma, ki je edina politična sila za prevzem demokratske dediščine pod pretvezo, da demokracijo brani in ohranja. Kakšna ironija!

L. P.

Slovenski protest pred avstrijskim poslaništvom

V Kanadi so slovenski mladinci skupine Slovenska mladina iz Toronta šli na dan koroškega plebiscita 10. oktobra manifestirati pred avstrijsko poslaništvom v Ottawi; sprejel jih je avstrijski veleposlanik in se z njimi razgovarjal ter branil ravnanje dunajske vlade. Ni pa mogel zagovarjati ravnanja in delovanja koroške nemškutarke organizacije Heimatdienst in njenega protislovenskega delovanja.

Sovjetska zveza izrablja terorizem Rdečih brigad

Po poročilih nekaterih listov poskušajo Sovjeti naprtiti italijanski terorizem in Morov primer ameriški tajni službi. Za to nalogo je odgovoren Leonid Zamjatin, poprejšnji ravnatelj sovjetske tiskovne službe Tass, sedaj poverjen za mednarodno propagando in podrejen naravnost partijskemu tajništvu in tajniku Brežnjevu. Za poverjeno mu nalogo je Zamjatin ustanovil poseben urad, ki je že pognal v tek celotni mehanizem sovjetske diplomacije in tajne službe KGB, ki deluje na sovjetskem veleposlaništvu v Rimu. Pripadniki raznih služb veleposlaništva so navezali stike s pomembnimi osebnostmi italijanskega političnega življenja in tiska, da bi jim dali »dokaze« o vpletu CIA in same ameriške vlade v terorizem Rdečih brigad.

Italijanska občila so do teh stališč zaenkrat še zadržana. V Moskvi pa očitno sodijo, da italijansko javno mnenje lahko prebavi tudi stvari, ki bi jih drugod imeli za naivne. Seveda ne povsod, v Španiji so te sovjetske novice že našle gostoljubje v liberalnem dnevniku »El País« in v tedniku »Triunfo«, ki je blizu komunistični partiji.

Sovjetska akcija je kaj široko zasnovana. Egipčevsko veleposlaništvo je prejelo npr. potrjeno listino, ki je obrekovala egipčanskega predsednika Sadata in očitno merila na to, da vnese spor v odnose med Kairo in Washingtonom. Nadalje, prvi tajnik sovjetskega veleposlaništva v Rimu je bil sredi letošnjega aprila na obisku pri italijanskem notranjem ministru, sovjetski tisk pa je že naslednji dan začel ponatiskovati članke italijanskih listov, ki so pisali o vmešavanju zahodnih tajnih služb v primer Moro. Tass je poročala o tem 17. aprila letos, toda brez omenbe naslova listov, na katere se je sklicevala. Poročevalec je valil krivdo za Morovo usodo tudi na Nato in demokristjane.

V celoti je bila stavljena na razpolago uradu Zamjatina sovjetska tiskovna služba Novosti, da bi širila po svetu ustrezno prirejane novice. V ta namen je sestavila posebno zbirko časnikarskih paberok, ki naj bi jo razposlala po deželah Azije, Latinske Amerike in Evrope. V tej zbirki je nekaj očitnih potvorb, npr. o ameriškem veleposlaniku v Rimu, Gardnerju, ki naj bi dajal izjave o Moru med nekim razgovorom v New Yorku.

Domneva se, da so vpletene pod sovjetskim nadzorom v terorizem Rdečih brigad tajne službe Vzh. Nemčije, Češkoslovaške in Bolgarije. Tako je npr. prav češkoslovaška tajna služba že bila vpletena v južnotirolske atentate, kot je v posebni knjigi razodel na Zahod prebegli češki agent Frolik. Češki agenti so nadalje premazali v Angliji s kljukastimi križi judovsko pokopališče v onih krajih, kjer so bili na obisku pripadniki zahodnonemške vojske, da bi med ljudmi znova vzbudili občutek odpora proti Nemcem. Tajne službe očitno izrabljajo za področje svojega delovanja socialno krizo, narodnostna naspotnja in nerešena manjšinska vprašanja.

■ Do nepričakanega škandala je prišlo tle dni v nizozemskem parlamentu. Izkazalo se je, da je bil voditelj parlamentarne večine krščanskih demokratov Willem Rantjes od oktobra 1944 do konca druge svetovne vojne prostovoljec v nemških SS enotah. Rantjes je to priznal in izstopil iz svoje stranke, kakor tudi odstopil s svojega mesta v parlamentu.

Kaj pomeni odgovornost

Zavest odgovornosti in vprašanje, kako buditi, poglobiti in utrditi to zavest in človeka tako vzgojiti, da bi bil dovolj zrel in močan za prevzem odgovornosti, je postala ena glavnih tem v današnjem času. Da je odgovornost v zakonski skupnosti in družini, ko gre vedno tudi za druge in za prihodnost, posebno važna, je jasno.

Odgovornost pomeni, da se človek zave da, da mora nekomu polagati račun in dajati odgovor o svojem odločanju. Račun in odgovor pa je mogoče pričakovati le od nekoga, ki se zave da, kaj dela, ali bi se tega vsaj moral zavedati, ki more in mora presoditi posledice svojih dejanj.

Odgovoren v pravem smislu more biti le zrel človek. Odgovornost otrok ali v svojem spoznanju in svobodnem odločanju omejenih ljudi je sorazmerno majhna. Kdor pa je na »odgovornem« mestu, mora biti zmožen odgovornost tudi prevzeti in se je zavedati.

ODGOVOREN PRED SAMIM SEBOJ

Človek je odgovoren najprej pred samim seboj, pred svojo vestjo. Ta notranja osebnostna zavest odgovornosti je temeljnega pomena. Ne sme obstajati le v izgovarjanju na druge, kakor bi bili ti vsega krivi, tudi ne le v zagovarjanju in opravičevanju samega sebe. Brezpogojna in popolna odkritost je edina resnična oblika prave odgovornosti.

ODGOVOREN PRED DRUŽBO

Ker je človek družbeno bitje in imajo njegove odločitve tako ali drugače vedno tudi posledice za druge, včasih celo izredno velike in dolgotrajne, se mora zavedati tudi odgovornosti pred družbo in pred javnostjo. Tiste, ki imajo javne službe, družba na različne načine kliče na odgovor. Ali more družba do zadnjega ugotavljati njihovo osebno moralno odgovornost in pravilno presoditi zasluge ali krivdo, je drugo vprašanje. Kdor se ne čuti najprej v svoji vesti odgovornega, ampak mu je vse to le družbena zadeva, najde veliko iz-

govorov, da zvrne svojo odgovornost na druge.

ODGOVOREN PRED BOGOM

Kristjan pa se zaveda, da ni odgovoren le pred lastno vestjo in pred družbo, ampak končno pred Bogom. Čeprav Bog ne dela računov vsako soboto in večkrat dolgo čaka, preden pokliče človeka na odgovor, pred njim nič ne zastari ali se izgubi v pozabo.

Zavest odgovornosti pred Bogom daje človeškemu življenju tisto zadnjo resnost, ki odločanje v dobrem in slabem pokaže v vse drugačni luči. Kjer se ljudje ne zavedajo svoje odgovornosti pred Bogom, sčasoma kaj lahko pozabijo tudi na svojo odgovornost pred lastno vestjo in pred družbo.

Nihče pa ni odgovoren samo zase, ampak vedno hkrati tudi za druge. Čim bolj je kdo z drugimi povezan v življenjski skupnosti — in kje je ta večja kot v zakonu in družini! — tem večja je njegova odgovornost za druge.

ODGOVOREN SKUPAJ Z DRUGIMI

Zaradi povezanosti med ljudmi in zaradi medsebojne soodgovornosti drug za drugega pa nihče ni odgovoren osamljeno in le sam, ampak vedno skupaj z drugimi. Tako soodgovornost pa ne pomeni, da bi se človek mogel izgovarjati za neko kolektivno ali množično odgovornostjo in se sam tako rekoč anonimno izmuzniti. Odgovornost ostane tudi v obliki skupne soodgovornosti čisto osebna zadeva. Kako je soodgovornost natančno porazdeljena, koliko pomeni razbremenitev tega in obremenitev onega, ljudje sploh ne morejo natančno ugotoviti. To je stvar vsevednega Boga.

Zavest odgovornosti in soodgovornosti zase in za druge je znamenje zrelega človeka in zrelega kristjana. Ker smo vsi le na poti k tej zrelosti, smo tudi v tem drug za drugega odgovorni.

L. S.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

Knjižna zbirka za leto 1979

1. KOLEDAR 1979
2. PASTIRICA URŠKA - Zora Piščanc
3. SLOVENSKA DUHOVŠČINA POD FAŠIZMOM - R. Klinec
4. PRIMORSKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON
5. snopič

Srečanje sv. očeta z duhovniki in redovnicami

V četrtek 9. novembra se je papež sešel z rimsko duhovščino, ki je dušnopastirsko zaposlena. Prišli so vikar rimskega mesta kardinal Poletti, pomožni škofje, župniki in redovniki. Prvi je spregovoril kardinal Poletti. Dejal je, da dobiva Rim vedno bolj značaj pristne krščanske občine, priznal pa je tudi, da obstajajo med duhovniki znaki slabotnosti, različnih pogledov in razlika v življenjskih pogojih, ki ovirajo polno pričevanje duhovniške ljubezni. In je še povedal, da je od 1.700 duhovnikov v Rimu le 1.200 zaposlenih v dušnem pastirstvu. Ob 3.200.000 prebivalcih in pri 296 župnijah je število duhovnikov daleč prenizko.

V odgovor je sv. oče dejal, da ima namen obiskati rimske župnije eno za drugo, od rimske duhovščine pa pričakuje polno in prepričljivo pričevanje evangelija, ki naj ga ne oskrunijo skrbi časnega, političnega in družbenega značaja.

»Mi duhovniki — je rekel Janez Pavel II. — smo ljudem neizmerno potrebni in to ne s polovično zavzetostjo ali pol časa kot je to pri uradnikih. Potrebni smo v dajanju pričevanja in vzbujanju tega pri drugih. To pričevanje moramo nuditi ljudem našega časa, našim vernikom in rimskemu ljudstvu z vso svojo človeško bitvijo, z vso preprostostjo in vso ljubeznijo. Nikar si ne domišljajmo, da služimo evangeliju, če bi svojo duhovsko karizmo razvednili s pretiranim zanimanjem za svetne probleme, če bi želeli vnesti posvetnega duha v naš način življenja in dela in če bi odpravili tudi zunanje znake našega posebnega poklica. Ta posebnost naj se izraža tudi v obleki. Ne sramujmo se je. Smo na tem svetu, a ne od tega sveta. Naše duhovništvo naj bo čisto in izrazno. In če je po tradiciji naše Cerkve tesno povezano s celibatom, je to prav zaradi jasnosti in izraznosti evangelija, ki govori o neženjenosti zaradi nebeskega kraljestva.«

S tem je novi papež s kratkimi, a odločnimi besedami potrdil dosedanje stališče Cerkve. Morda je koga razočaral, a papež Vojtyla nikdar ni hotel biti lažno

napreden ali priljubljen zaradi popuščanja od verskih in moralnih načel.

* * *

Dan po rimski duhovščini je sv. oče sprejel še redovnice, ki živijo v Rimu. Kar 13.000 se jih je zbralo. Med njimi jih je bilo tisoč, ki živijo v klavzuri in so dobile posebno dovoljenje, da so lahko šle iz samostana.

V svojem govoru je papež poudaril pomen redovniškega poklica, ki »je sad Duha in človeške svobode«. Sprejeti je treba disciplino, ki ne izhaja iz kake zapovedi, temveč iz treh evangeljskih svetov čistosti, uboštva in pokorščine. Nato je govoril o čistosti in celovitosti evangeljskega nauka. Je sveta odgovornost ohraniti zaklad vere nedotaknjen z vsemi njegovimi zahtevami in z vso njeno močjo. Je to najbolj vzvišeno služenje, ki ga lahko doprinese mo za Kristusovo Cerkev.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV NA TRZASKEM

priredi

REVILJO PEVSKIH ZBOROV

v Kulturnem domu v Trstu v nedeljo 26. novembra ob 17. uri.

Slovenski izseljenjski duhovniki v zahodni Evropi se vsako leto dvakrat zberejo na skupnem srečanju, na katerem pretrgajo svoje probleme. Ti sestanki imajo ne samo študijski in informativni, temveč tudi razvedrilni značaj. Letošnje jesensko srečanje je bilo od 23. do 25. oktobra v kraju Quarten v Švici. Zbralo se je kar 30 slovenskih duhovnikov. Samo dva nista mogla priti zaradi bolezni. Govorili so narodni ravnatelj slovenskega dušnega pastirstva ljubljanski pomožni škof Lenič o premikih v zakramentalni pastoralni doma, Ivan Ifko in P. Janez Sodja pa sta govorila o pastoralnih obiskih izseljenjskega duhovnika. Najbolj zanimiva so bila gotovo poročila iz posameznih dežel, kjer delujejo naši duhovniki.

OD TEDNA DO TEDNA

V torek 7. novembra so imeli v ZDA vmesne volitve. Obnoviti je bilo treba vseh 435 sedežev poslanske zbornice, tretjino senata (35 sedežev) in 36 guvernerjev zveznih držav od vseh 50. Demokratska stranka, ki jo vodi sedanji predsednik Carter, si je zagotovila večino tudi v 96. zakonodajni dobi. V poslanski zbornici imajo sedaj demokrati 277 mest (prej 288), v senatu 59 (prej 62), pod svojo kontrolo pa imajo 32 zveznih držav (prej 38). Republikanci so povsod rahlo napredovali, a ne toliko, da bi količjak ogrozili demokratsko večino: v poslanski zbornici od 147 na 156, v senatu od 38 na 41 in od 12 na 18 guvernerjev.

V Milanu je prišlo do trčenja dveh vlakov. Lokomotiva tovornega vlaka je zadela v zadnji del brzca Lecce-Milano, ki je blizu postaje Lambrate stal ustavljen na progi. Strojvodja in njegov pomočnik tovornega vlaka sta pri tem bila ob življenju. Huda megla je bila kriva, da je prišlo tudi do trčenja na tramvajski progi št. 15 v Milanu. Ranjenih je bilo kar 40 oseb.

Tragično se je zaključila ugrabitev 16-letnega Paola Giorgettija, ki so ga trije neznanci ugrabili v Milanu na poti v šolo. Mladenič je trpel na astmi in to je bilo zanj usodno, ko so mu zločinci dali preveliko količino uspavalnega sredstva. Srce tega ni preneslo in je tako umrl. Da bi se ga ugrabitelji znebili, so zažgali avtomobil, v katerem so ga prevažali. Polcija je našla le še zgorelo vozilo in zogleleno truplo.

Vlada Dom Mintoffa na Malti je proglasila predsednika evropske krščansko demokratske zveze Uwe von Hassela, ki bi moral voditi zasedanje v La Valletti, za nezaželeno osebo in ga pozvala, naj takoj zapusti Malto. Zaradi tega je vlada v Bonnu poklicala svojega poslanika na Malti na poročanje. Von Hassel se je zameril Dom Mintoffu, ker je slednjemu očital samoderstvo in da vodi »neutralistično politiko nihanja«, ki da ni v skladu z malteško ustavo.

S krajšo vojaško paradu so v Moskvi 7. novembra proslavili 61-letnico oktobrske revolucije. Govoril je obrambni minister Ustinov. Med drugim je napadel LR Kitajsko, ki da ima cilje po nadvladati drugih in da pomeni njeno zavezništvo z najboljši reakcionarnimi silami imperializma hudo nevarnost za mir in socializem na svetu. Zaradi teh besed je kitajski predstavnik iz protesta zapustil tribuno, ki je bila namenjena diplomatskemu zboru.

V Vancouveru v zahodni Kanadi se je zaključil kongres socialistične internacionale. Nemeec Willy Brandt je bil znova potrjen za predsednika internacionale, med predprijemnikom sta pa tudi Italijan Bettino Craxi in Španec Felipe Gonzalez.

Prvi tajnik albanske komunistične partije Enver Hoxha je izjavil, da bo Albanija začela razvijati zaradi obojestranske koristi odnose »z revizionističnimi in kapitalističnimi državami na temelju enakopravnosti, suverenosti in nevmesavanja v notranje zadeve«. Izrazil je mnenje, da najboljši prihajajo v poštev skandinavski države, Avstrija, Švica, Francija, Belgija in Nizozemska, ki so prijateljsko razpoložene do Albanije. Kljub obstoju nepremostljivih protislovij ideološke in politične narave naj bi se nadaljevali normalni kulturni in trgovinski odnosi z Jugoslavijo.

Amnesty International je v Londonu objavila, da je na Kubi nad 3.000 političnih jeznikov, ki so bili obsojeni na dolge zaporne kazni le iz politično ideoloških razlogov.

Stalni odbor čilske škofovske konference je dal izjavo, v kateri obtožuje vojaško vlado, da noče dati pojasnila o usodi 681 oseb, ki so izginile, potem ko so jih aretirali agenti varnostne službe. Od izginulih so mnogi že mrtvi, ne da bi se proti njim postopalo v smislu zakona. Čilski škofje zato pozivajo oblast, naj preneha z nasiljem, z mučenjem zapornikov in s prezirno človeškega življenja. »Tudi sedaj se še teptajo človečanske pravice — pravijo škofje —, čeprav v zmanjšanem obsegu in bolj priložnostno. Mi smo trdno odločeni, da bomo na vsak primer teptanja teh pravic opozorili, kakor hitro bomo zvedeli.«

2.500 beguncev iz Vietnoma doživlja tragedijo na ladji, ki se je usidrala ob malazijski obali, pa jim tamkajšnje oblasti ne dovolijo izkrcanja. Med begunci je 1.250 otrok, 620 žensk in 125 starih ljudi. 500 jih je že zbolelo. Kljub pozivom na mednarodni Rdeči križ in na Združene narode so do sedaj vse vlade do teh beguncev ostale brezbrizne.

Slovinci po svetu

Opera o Prešernu

V Mariboru so v gledališču uprizorili opero »Slovo od mladosti«, ki jo je napisal skladatelj Danilo Svára leta 1954. Opera je bila uprizorjena prvič v ljubljanski operni hiši, dve leti pozneje pa v Mariboru. V njej je prikazano Prešernovo življenje. Opera je bila posneta tudi na trak in bo predvajana po radiu. Kasneje pa podana tudi na televiziji.

Lutke za koroške otroke

Iz koroškega tiska je povzeta, da žanje tamkajšnja lutkarska skupina »Lutke-mladice« med koroškoslovenskimi otroki precejšen uspeh. Skupino sestavlja 20 dijakov slovenske gimnazije v Celovcu. S prikazovanjem lutkovnih iger gredo tudi v kraje, v katerih je po hišah sicer še živa slovenska govornica, zunaj pa se sliši le še nemško. Preko lutk posredujejo tem otrokom, ki so oropani materine besede, slovensko govornico, igro, barvo, sliko in ljubezen do umetniškega nastopanja. Režiser je Tine Varl iz Maribora, skupina lutkarjev pa ima pred nastopom večerne vaje. Lutkarji so se izpopolnjevali za svoje delo tudi na posebnih seminarjih v Ankaranu in v Tinja.

Zeleti bi bilo, da bi se našel kdo med nami tudi na Primorskem in izoblikoval podobno lutkarsko skupino. Prepričani smo, da bi se delo v narodnoprosvetnem oziru bogato obrestovalo.

Proslava 28. oktobra 1918 v Torontu

Kanadski Slovenci so se spominjali 29. oktobra letos 60 let osvoboditve izpod Avstrije. Slovensost, ki je nedvomno bila največja in najlepša, kar so do sedaj Slovenci v Kanadi na tem polju pokazali, se je začela s pontifikalno mašo slovensko kanadskega škofa dr. A. Ambrožiča, pri kateri so koncelebrirali skoraj vsi slovenski duhovniki Kanade. Prisotnih je bilo najmanj 1.200 ljudi, med njimi 150 narodnih noš. Po maši se je do hotela razvila povorka, v kateri so sodelovali vsi, ki so bili pri maši. Med drugim je bilo v povorki sedem okrašenih kočij, v katerih so se poleg narodnih noš peljali tudi častni gostje, med drugimi torontski župan.

V enem najbolj elegantnih hotelov, ki jih premore Toronto, je bila dvorana okrasno okrašena. Ni manjkalo slovenskih zastav, seveda brez zvezde. Pri večerji je bila vrsta govorov. Nekaj izrednega je bil govor kanadskega zveznega ministra Hon Norman Cafika, v katerem je ostro kritiziral vse politične diktature. Minister je potem prejel v poklon prve slovenske zlate in srebrne kovance.

Mesto Toronto je proglasilo letošnji 29. oktober za »slovenski dan« in na občinski hiši je plapolala slovenska narodna zastava. Kanadski Slovenci so odnesli s te proslave silno lepe in globoke vtise. Do polnega izraza je tudi prišlo sodelovanje različnih slovenskih organizacij, med drugimi Slovenske narodne zveze in slovenske Krščansko demokratske stranke. - P. U.

UTRIP CERKVE

Poljske oblasti so dovolile katoliškemu tedniku »Tygodnik Powszechny«, da izide ob umestitvi papeža Janeza Pavla II. v nakladi 55.000 izvodov. Običajno sme izhajati v 40.000 izvodih.

5. novembra je papež Janez Pavel II. sprejel delegacijo študentov in profesorjev katoliške univerze v Lublinu na Poljskem,

ki so prišli v Italijo na povabilo katoliške univerze Srca Jezusovega v Milanu. Kot znano, je na ljubljanski univerzi nekaj časa poučeval tudi sedanji sv. oče. Te dni je ta univerza slavila 60 let svojega obstoja, saj je bila ustanovljena 12. novembra 1918. Za to priložnost je kardinal Višinski objavil posebno pastirsko pismo, v katerem poudarja veliki pomen te visoke šole. Dve tretjini poljskih škofov sta se izsolali na njej in za izobrazbo sedanje poljske duhovščine ima prav ljubljanska univerza velike zasluge.

V ekvadorskem mestu Guayaquil je bil konec septembra mednarodni marijanski kongres, ki ga je vodil kot papežev legat kardinal Josef Ratzinger iz Münchena. Navzoči so bili še trije kardinali iz Latinske Amerike ter številni škofje.

V drugi polovici oktobra je bilo v Luksemburgu mednarodno srečanje voditeljev romanj. Obsežno so se pogovorili zlasti o pomenu ljubljanskih romanj za sedanji pokoncilski čas.

Od 12. do 28. oktobra letos bi moralo biti v mehiškem mestu Puebla de los Angeles tretje splošno zasedanje latinskoameriškega episkopata (CELAM). Prvo je bilo leta 1955 v Rio de Janeiro, drugo 1968 v kolumbijskem mestu Medellinu. Zaradi smrti papeža Janeza Pavla I. pa je bilo tretje zasedanje odloženo. Sedaj pa je vatiškanski tiskovni urad sporočil, da bo konferenca v Puebla od 27. januarja do 12. februarja prihodnjega leta.

Iz Slovenije

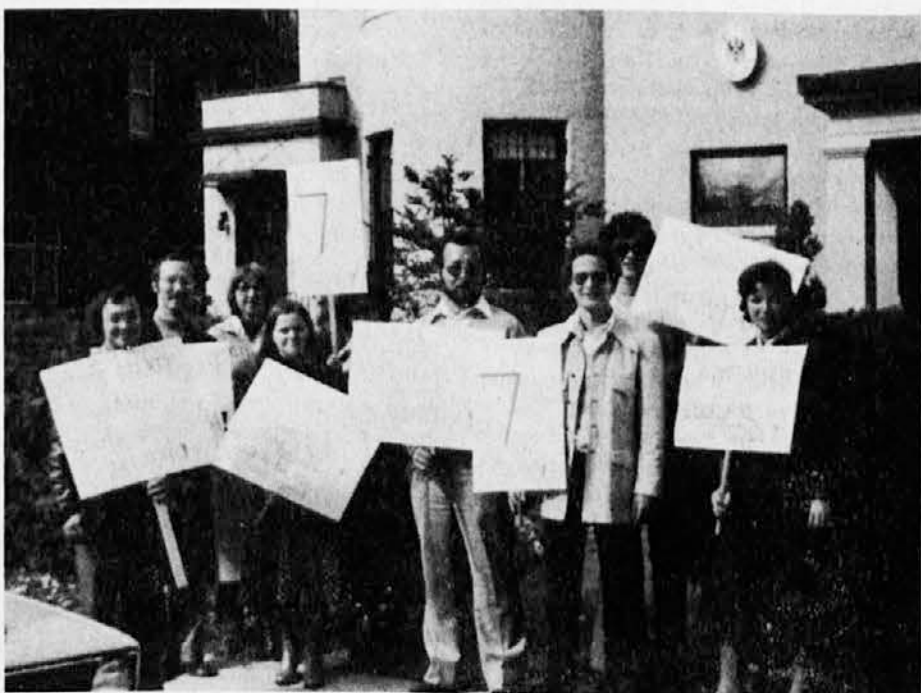
Hvalevredna pobuda za našo domačo zgodovino

Zadnja številka »Bogoslovnega vestnika« prinaša novico, da je bil pri teološki fakulteti v Ljubljani ustanovljen inštitut za zgodovino Cerkve na Slovenskem. To se pravi, da so ustanovili poseben oddelek, ki naj proučuje zgodovino Cerkve na Slovenskem od začetkov do danes.

Takega študija se Slovenci v preteklosti nismo nikoli lotili. Imamo razne zgodovine slovenskega naroda, ki govorijo tudi o Cerkvi, imamo poskuse o zgodovini krajevne Cerkve in cerkvenih ustanov. Med take poskuse bi lahko šteli tudi študijo pok. dr. Rudija Klinca »Jozefinske reforme v goriški nadškofiji«. Toda sistematičnega zbiranja podatkov o preteklosti Cerkve, njenem delovanju, razvoju, krizah in cvetočih dobah, zlasti še o njenem prizadevanju in zaslugah za verski, moralni in kulturni dvig slovenskega ljudstva se niso naši učenci še nikoli lotili.

Drugi narodi imajo že zdavnaj slične študije o Cerkvi na njihovem ozemlju. Zato je bil čas, da se tudi slovenski cerkveni zgodovinarji takega dela lotijo. Lotili pa so se ga na pobudo msgr. Jezernika v Rimu, ki je prav tam imel priložnost, da je videl, kaj drugi že imajo in česa mi še nimamo, čeprav bi tako zelo potrebovali.

K delu inštituta vabijo vse, ki se zanimajo za cerkveno zgodovino, posebno še škofijske arhivarje v Ljubljani, Mariboru in Kopru. Pri tem bi imeli majhno pripombo: K temu delu bi bilo nujno pritegniti tudi zgodovinarje iz zamejstva. Slovensko ozemlje je bilo v preteklosti pod vodstvom škofij, ki imajo sedaj svoj sedež izven Slovenije. Mislimo na Gorico, Trst, Celovec, Gradec in tudi Videm. Ne bo mogoče sestaviti prave zgodovine Cerkve na Slovenskem brez izrpnega poznanja arhivskega materiala v omenjenih škofijah. In seveda tudi v Vatikanu. Saj so v Rimu vedno kakšni mlajši duhovniki, ki tam študirajo in bodo gotovo radi pomagali.

Na obletnico koroškega plebiscita 10. oktobra letos je slovenska mladina, ki je že zrasla v Kanadi, protestirala pred avstrijskim poslaništvom v Ottawi zaradi neizpolnitve 7. člena avstrijske državne pogodbe

ŠKOFIJSKO ZBOROVANJE TRST: Kristjani iz oči v oči

Izjava odbora duhovniške zveze

Prve dni decembra se bo tržaška Cerkev zbrala na prvo škofijsko zborovanje. Dogodek je nov klic k verski obnovi v duhu II. vatikanskega cerkvenega zbora — v povezavi z našim škofom.

Slovenski duhovniki pozivamo vse vernike k sodelovanju in udeležbi. Priporočamo vsem, posebno bolnikom, vsakdanjo molitev po namenu zborovanja ter udeležbo pri vseh obredih tega izrednega verskega srečanja.

Zahvaljujemo se vsem sodelavcem posameznih komisij, ki so pripravile zborovanje. Brezmadežna Marija naj vodi naše korake, da bomo skupno hodili po poti njenega Sina.

Zborovanje ni samo vsem odprto, temveč so vsi vabljeni, da se zborovanja udeležijo bodisi kot sodelavci bodisi kot poslušalci. Sodelavci so tisti, ki se vpišejo v posamezne komisije in izpolnijo posebno prijavnico. Imajo pravico do besede, niso pa dolžni se te pravice poslužiti. Poslušalci so pa tisti, ki se v svojstvu poslušalcev udeležijo delovanja komisij in prisostvu-

jejo raznim obredom. Potrebni so eni in drugi.

Pojasnila in prijavnico dobi vsakdo pri svojem duhovniku. Rezervirajmo si dneve zborovanja kot skupni prispevek v dobrobit naše škofije! Seveda so s tem povezane žrtve, ki pa so prav jamstvo za uspeh zborovanja.

V glavnem bo zborovanje takole potekalo: v četrtek 7. decembra ob 19. uri slovesno somaševanje v stolnici sv. Justa, nato predavanje p. Sorgeja SJ; v petek na praznik Brezmadežne 8. decembra ves dan zborovanje v pomorski postaji; v soboto 9. decembra delo posameznih komisij dopoldne in popoldne; v nedeljo popoldne 10. decembra v pomorski postaji zborovanje, za zaključek koncelebrirana sv. maša. Udeležbo vsem slovenskim rojakom tople priporočamo.

Slovenščina v tržaškem semenišču

Na pobudo škofa Bellomija se je začel v tržaškem semenišču poseben tečaj slovenščine za italijansko duhovščino. Pričel se je s sedmimi prijavitelji. Prvi med prijavitelji je škof sam.

Triindvajseta letošnja smrtna žrtev političnega nasilja je postal državni pravnik v Frosinonu dr. Fedele Calvosa, ki so ga teroristi ubili skupaj z dvema njegovima spremljevalcema. Pri tem je bil smrtno ranjen tudi eden od napadalcev, 24-letni Roberto Capone iz Neaplja. Odgovornost za atentat so si prilastili »boreči se komunistični oddelki«. V začetku tega tedna je postal žrtev teroristov tudi 65-letni zdravnik Mario Marchetti, do letošnjega oktobra ravnatelj kliničnega centra v kaznilnici San Vittore v Milanu. Zločinci so ga napadli pred njegovim domom in izstrelili nanj osem strelcev, ki so ga težko ranili.

maloštevilna organizacijsko-propagandna sredstva, tako glede gnotne potrebe, še bolj pa glede oseb za volivni boj. In o vključevanju v tuje stranke? Do začetka šestdesetih let lahko ocenjujemo ZSO in NSKS v dobrih meri kot odsev obeh vodilnih avstrijskih strank. Tedaj je bilo verjetno še mogoče najti vplivne demokratične partnerje v njih. S tem vključevanjem v stranke smo postopoma izgubljali Slovenca za Slovence. Ne toliko, da se je posameznik sam nujno ponemčil, vendar mu je bilo onemogočeno zaradi poklicno socialnega napredovanja aktivno delovanje v manjšinskih organizacijah. Mi, ZSO in NSKS tem ljudem nismo nudili (nismo mogli?) alternative. Tako so se od tuje osrednjim organizacijam, mislim, najboljše glave.

■ Triindvajseta letošnja smrtna žrtev političnega nasilja je postal državni pravnik v Frosinonu dr. Fedele Calvosa, ki so ga teroristi ubili skupaj z dvema njegovima spremljevalcema. Pri tem je bil smrtno ranjen tudi eden od napadalcev, 24-letni Roberto Capone iz Neaplja. Odgovornost za atentat so si prilastili »boreči se komunistični oddelki«. V začetku tega tedna je postal žrtev teroristov tudi 65-letni zdravnik Mario Marchetti, do letošnjega oktobra ravnatelj kliničnega centra v kaznilnici San Vittore v Milanu. Zločinci so ga napadli pred njegovim domom in izstrelili nanj osem strelcev, ki so ga težko ranili.

Življenjski jubilej

V nedeljo 19. novembra slavita Marija in Franc Semec iz Prečnika 40-letnico poroke. Mnogo let skupne sreče in zdravja jima želijo hči Darka, sin Radovan, zet Silvio, snaha Danica, vnuka Danijel in David ter vnukinja Irena.

razmerja med dostopom do študija in zaposlitvijo. Mladi z doktoratom ali diplomno ne najdejo primernih delovnih mest, število brezposelnih intelektualcev se bo v prihodnjih letih zelo povečalo. Družba ni umela predvideti tega hudega neugodja, zato mladi nastopajo proti družbi.

Toda to še ni dovolj. V tej družbi sami je strahotna moralna in verska praznina. Vsi so danes videti, da se krčevito bore samo za stvarne pridobitve. Bog, ki bi moral voditi vse naše življenje, je nasprotno postal skrajno oddaljena zvezda, na katero gledamo samo v določenih trenutkih. Menijo, da so verni, ker gredo v cerkev, pri tem pa žele izven cerkve živeti življenje, ki je podobno življenju tolikih drugih, prepletenu z majhnimi in velikimi spletkami, krivicami, grehi proti dobroti in ljubezni, s popolnim pomanjkanjem skladnosti.

Mladih, ki žele skladnosti, pa ni. Potem najdejo resnične ali navidezne neskladnosti v Cerkvi sami in odklanjajo tudi to. Ker pa je vendarle treba nekaj izpovedovati, se priključijo najslabšim ideologijam, ki so v modi in krčevitemu češčenju spolnosti, ki je vera, obrnjena na glavo,

Iz Beneške Slovenije

Beneški Slovenci priredili tiskovno konferenco

Zastopniki 16 kulturnih društev iz Slovencev Benečije so v hotelu »Ambassador« v Vidmu priredili tiskovno konferenco, na kateri so obodili pritisk Krščanske demokracije na beneške župane v zloglasni tajni okrožnici za izpolnitev vprašalne pole o narodnostnem stanju v beneških občinah. Na tej podlagi so župani večinoma odgovorili, da beneški ljudje nočejo svojega materinega jezika v šole. Svoje razloge so predstavniki kulturnih društev strnili v posebno listino, ki so jo poslali predsedniku vlade Andreottiju in prof. Cassandru, ki je predsednik vladne komisije za vprašanja slovenske narodne skupnosti.

V listini poudarjajo, da se omenjena komisija pri sestavi vprašalne pole o narodnostnem stanju v Benečiji sploh ni posvetovala z izvoljenimi zastopniki tamkajšnjih prebivalcev, opozarjajo na protislovesnost odgovorov beneških občin, na zloglasno tajno demokršćansko okrožnico, ki sta jo podpisala senatorja Beorchia in Toros in terjala končno, da se srečajo z vladno komisijo samo, ki je zadržana za preučevanje slovenskih vprašanj v Italiji.

Treba je priznati pogumni korak beneških rojakov, obenem pa je to nov znak vzdušja po Osimu, da se Slovencev ne obeta nič dobrega.

II. zborovanje o filozofiji

v Furlaniji in Julijski Benečiji

Od 3. do 5. novembra je bilo v Vidmu na pobudo filozofskega krožka »Paolo Veneto« ter pod pokroviteljstvom videmske občine in naše dežele II. zborovanje o filozofiji v Furlaniji in Julijski Benečiji. Njegova glavna tema je bila: Sto let filozofije v Furlaniji-Julijski Benečiji (1870-1970). V posebnih predavanjih in poročilih je bil govor še o filozofiji na tem področju pred letom 1870 in v sedanjem času. Zborovanju je predsedoval filozof Augusto Del Noce z rimske univerze, vodil pa ga je profesor filozofije na videmski univerzi Sergio Sarti. Med številnimi predavatelji iz raznih delov Italije in iz naše dežele je nastopil tudi prof. Andrej Bratuž, in sicer s predavanjem o Mahničevem krščanskem platonizmu. Duhovnik Anton Mahnič (1850-1920), profesor bibličnih ved v goriškem semenišču, ustanovitelj in urednik revije Rimski Katolik ter škof na Krku, je bil med začetniki filozofskega ustvarjanja med Slovenci. Predavatelj je obdelal predvsem njegovo metafiziko in estetiko, ki iz nje izhaja. Pri tem je poudaril Platonov vpliv na Mahničev krščanski idealizem.

V prostem času so se zborovalci udeležili gledališke predstave in vokalnega koncerta, ogledali so si zgodovinske in umetniške zanimivosti videmskega mesta in Ville Manin v Passarianu. Tu je bil v nedeljo tudi slovesen zaključek zborovanja.

Tudi po cerkvah nemška nestrpnost

O kakšni cerkveni prenovi na Koroškem ni govora. Nasprotno, nemštvo pritiska tudi v cerkev. Pred kratkim so v fari Marija na Zili pri Beljaku prenovili domačo cerkev in sicer tako temeljito, da so odstranili slovenski križev pot, ki je pričal o slovenstvu tega kraja. V Smihelu pri Pliberku, kjer je cerkev tudi obnovljena, pa so nemškutarski obiskovalci od klopi do klopi na listke za ljudsko petje pripisali izvalna besedila: Zakaj ne tudi nemško? Kje je toleranca? V Sloveniji pa ni nikjer nemške molitve! itd.

pod imenom spolna ali erotična osvoboditev.

Govoriti slišijo o narodih, ki trdijo, da so krščanski, pa še vedno uporabljajo različne načine mučenja, da bi uničili ideje. Vidijo družine, ki so prisiljene živeti s 100.000 lirami na mesec, medtem ko nekateri redki izredno bogatijo, nihče ne ve, na kakšen način... Berejo o pomoči, ki je bila odobrena Tretjemu svetu. Potem se pa zavejo, da gre za majhne kapljice. Zneski, ki jih zapravijo za oboroževanje, so neprimerne višji, medtem pa v deželah Tretjega sveta še dalje trpijo in umirajo. V resnici je dovolj razlogov za zgražanje; toda glejte, nekateri nalašč pretiravajo o tem upravičenem mladinskem zgražanju, s tem da slikajo nekatere pojave naše družbe s še bolj črniimi in pogubnimi barvami, molčijo pa o strahotnih podlostih drugih družb, ki jih nasprotno prikazujejo kot vzor ali celo kot idealne rajске dežele.

EMANCIPACIJA ŽENE IN SPLAV

Pismo C. Goldoni. Dragi Goldoni, danes se žensko delo razširja na vse oblike, tudi na tiste, ki so bile v vaših časih pri-

Koledar GMD 1979

V teh dneh izide letošnji knjižni dar Goriške Mohorjeve družbe. Obsegal bo Koledar 1979, zgodovinsko povest »Pastirica Urška« ob 440-letnici prikazanja Matere božje na Sv. gori, zgodovinski dokument »Slovenska duhovščina pod fašizmom« in 5. snopč Primorskega slovenskega biografskega leksikona.

Koledar 1979 ni zgolj koledar za prihodnje leto, temveč prej zbornik slovenskega kulturnega udejstvanja na Primorskem. Prinaša namreč vsaj nekatere glavne dogodke iz tega leta in dokumentacijo našega prosvetnega dela na Goriškem in Tržaškem.

V delu, ki je posvečen dogajanju v Cerkvah, se spominjamo pok. papeža Janeza Pavla I. in pok. mariborskega škofa dr. Maksimilijana Drževiča. Obenem izražamo veselje nad izvolitvijo kardinala Karla Wojtyła za papeža Janeza Pavla II. Trije razveseljivi dogodki so še: imenovanje msgr. Lovrenca Bellomija za tržaškega škofa, praznovanje 750 let mariborske škofije in 150-letnica župnije sv. Križa pri Trstu.

Poglavje o slovenskih problemih obsega tudi politično dejavnost Slovencev v Furlaniji-Julijski krajini, dejavnost slovenskih duhovnikov v videmski pokrajini in praznik dijaške mladine v Gorici. Posebno pozornost vzbuja članek Franca Jeze o prvem prodoru krščanstva med Slovence. Deželni poslanec dr. Drago Štoka se v svojem govoru pred oskrunjenim bazoviškim znamenjem spominja junakov Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča. Iz razgovora na študijskih dnevih SKAD-a v Zabnicah 1978 objavlja Ivo Jevnikar razmišljanje o Skupnosti s svojo zavestjo.

Med obletnicami nikakor ne moremo pozabiti pok. msgr. Rudolfa Klinca, ki je bil ne samo dolgoletni tajnik GMD, temveč tudi neutrujen delavec na verskem, duhovnem in kulturnem področju. Prav tako se spominjamo pok. župnika Bernarda Špacapana, ki je veliko deloval na dušnopastirskem polju.

Posebno mesto zavzema v naši primorski zgodovini duhovnik in nekdanji poslanec v rimskem parlamentu Virgil Šček, čigar 30-letnice smrti smo se letos spominjali in po njem je bila poimenovana šola v Nabrežini. Prispevek v Koledarju nam ga prikaže kot zvestega Bogu, svojemu jeziku in narodu.

Med pomembnimi Slovenci izstopata dva: pesnik Josip Murn od stoletnici rojstva in skladatelj Anton Hajdrih ob stoletnici smrti. Oba sta mlada umrla še polna sanj in na začetku svoje umetniške ustvarjalnosti. Ob stoletnici se spominjamo tudi Petra Kozlerja, ki je bil pravnik in geograf ter je imel kot redko kdo jasne pojme o slovenskih mejah.

Casninar Saša Martelanc kritično obravnava dogodke, ki so se vrstili nekako v zaporedju: odkritje Katina 1943, Izrael 1948 in Praga 1968. Vsi ti dogodki imajo nekaj skupnega, namreč boj za svobodo na eni strani in na drugi zatiranje človekovih pravic.

Romarske cerkev Matere božje na Gradu pri Mirnu ni imela še doslej nikjer objavljene svoje zgodovine. Ob 490-letnici prve cerkve na Gradu je lazarist Alojzij Mlakar prispeval lepo zgodovinsko dokumentacijo te romarske božje poti, ki je dobro znana vsem primorskim Slovencev.

Poleg tega prinaša Koledar tudi neobjavljene pesmi naših pesnikov in pripovedne spise. Med te smo vključili tudi prirejen Tolstojev spis, da smo se spomnili

držane samo moškimi. Samo po sebi je to, dragi Goldoni, dobro. Če je kaj slabega, obstaja v hudem poslabšanju okolja, v katerem se ženske danes gibljejo, ki zahrbtno močno zalezuje njihova zdrava prepričanja in njihovo versko in moralno življenje.

26. julija so npr. pisali italijanski časopisi: Včeraj se je poslanka N. na tiskovni konferenci borila za sprostitev splava in rekla: Pravica živeti lastno spolnost je danes omejena z občutkom greha. Obstaja pa pravica ženske živeti lastno spolno življenje ne samo v okviru družine in glede na družino...

Vprašujem se, koliko žena bo pristalo na trditve poslanke. Upam, da jih ne bo veliko, toda ne vem. Če jih bo veliko, bomo doživeli ne toliko napredek feminizma, ampak zlom ženskosti in človečnosti.

Slišali ste poslanko: sproščen in urejen splav za ženski dvig. Pa bo to res dvig in napredek? Raziskavanja japonskih, angleških in madžarskih zdravnikov o splavih, ki jih izvajajo pod zaščito zakona in v specializiranih klinikah, razkrivajo, da so ti splavi vedno huda poškodba za zdravje žene, duševni udarec za oba zakonca in za

150-letnice rojstva velikega ruskega misleca in pisatelja.

Na koncu Koledarja imamo še 2. del Bibliografij izdaj GMD. Prvi del je namreč izšel v Koledarju 1977. Ta objava dokazuje duhovno in kulturno bogastvo, ki ga je Goriška Mohorjeva družba v petdesetih letih posredovala primorskim Slovencev.

Koledar 1979 je zelo pester v svoji sestavi in ima nekatere res zgodovinske in pomembne članke. Potreben je vsakomur, ki želi spoznati kulturno, duhovno in prosvetno dejavnost na Primorskem ter vsakdanji boj za jezikovni in narodni obstanek.

Iz KANALSKE DOLINE

Kriza rudnika v Rablju

Rudarji v Rablju so zasedli tamkajšnji rudnik svinca in cinka, ki je že dalj časa v težavah zaradi previsokih stroškov obratovanja. Dosedanje uprave niso napravile potrebnih korakov za posodobitve izkopa. Tako je ostalo tudi potem, ko je kot lastnik nastopila dežela. Pristojni deželni pravzaprav tržakški krogi, so spet pokazali nepoznavanje socialnih razmer v deželi. Število zaposlenih naj bi po novem zmanjšali od kakih 400 na manj kot 200. Kakih 60 delavcev z jugoslovanske strani pa naj bi izgubilo delo. Ti prihajajo na delo v Rabelj iz okolice Bovca.

Ker uvažajo svinčeno rudo iz Poljske in ta je cenejša od tuksajšnje, se je znašel rudnik pred zaprtjem. Toda raziskave kažejo, da je rude še dovolj in uvožena ruda s Poljske bi bil lahko konec koncev tudi le izgovor sedanje uprave za zmanjšanje njene lastne odgovornosti.

Zasedba rudnika je sprožila živahen odmev po vseh listih v deželi in je opozorila javnost na socialno stran zadeve. Rabelj namreč živi od rudnika. Ob njegovi zapori bi se morale izseliti skoraj vse družine in si iskati kruha drugod. Primer zbuja tudi nevoljo furlanskega območja zaradi tržaškega nerazumevanja problemov celotne dežele. S slovenske strani pa je treba opozoriti na zapostavljanje slovenskih ljudi v tem kraju, kjer jih je polovica ali pa tudi več vseh prebivalcev. Ne samo, da nimajo slovenske šole, kot nikjer drugod v videmski pokrajini, pač pa se kot drugega jezika učijo nemščine. In tudi v cerkvi nimajo redne službe božje v domačem jeziku.

Nasprotovanje novi kobariški elektrarni

Kobaridci in Tolminci so proti gradnji elektrarne pri Kobaridu, ki bo uničila naravno okolje in podvrгла niso Sočo med Kobaridom in Tolminom vnanjo višine vode. Pred leti, ko je bila zavržena gradnja elektrarne pri Bovcu, katere jez bi preplaval Česzočo in velik del bovške kotline, se je zdelo, da je minila tudi nevarnost za podobno elektrarno pri Kobaridu. Sedaj pa je kapital izkoristil omotično osimsko vzdušje o sodelovanju ob meji in razvoju obmejnih krajev in poleg solkanske znova sprožil priprave na gradnjo kobariške elektrarne. Njena izgradnja ne bi odprla novih delovnih mest, uničila pa bi za vedno pokrajino prav pod Goračičevim rojstnim krajem Vrsnom. Domačini se tega zavedajo in zato takšnim namenom odločno nasprotujejo. Vprašanje je le, če bo njih nasprotovanje namenom kapitala slovenskega elektro gospodarstva kaj zaleglo.

kasnejše otroke. Psihologi in psihiatrji pa s svoje strani naštevajo še druge slabe posledice...

Ne govorimo o moralnem vidiku: splav ne samo nasilno krši božje zakone, ampak deluje proti najglobljam težnjam žene in v njej ustvarja hude motnje.

V mnogih primerih pa splav dejansko osvobaja ne toliko ženo kot njenega partnerja, najsi je njen mož ali ne, saj je z njim rešen vseh težav in sitnosti! Omogoča mu, da daje prosto pot svojim spolnim željam, ne da bi prevzel zadevne dolžnosti: gre za korak žene nazaj, ne naprej.

S predpisi urejeni splav, pravijo nekateri, je manjše zlo; preprečil bo skrivne splave in smrt številnih mladih žena, žrtev mazačev.

Toda izkušnja drugih dežel potrjuje, da se število skrivnih splavov nikakor ne zmanjšuje z uzakonjenjem splava, razen če ta ne dovoljuje vsakega splava. Število mladih žrtev skrivnega splava je čisto tudi napihnjeno v propagandne namene... Uzakonjeni splav imajo drugi civilni narodi, zakaj ne Italija? Če je uzakonjeni splav zmeta, zakaj bi se morali zmotiti tudi mi?

Odličniki

Iz pisem beneškega patriarha A. Lucianija

Ko je bil pok. papež Janez Pavel I. še patriarh v Benetkah, je objavil v Glasu sv. Antona vrsto namišljenih pisem, ki jih je naslovil na pomembne osebnosti iz preteklosti. V njih je Luciani na preprost način obravnaval pekoče zadeve sedanjega časa. Nekaj najbolj zanimivih pisem bomo objavili na tem mestu tudi mi. Prepričani smo, da bodo bralcem všeč. Pisma je prevedel in nam jih poslal v objavo Roman Rus iz Rima.

MLADINSKO OPOREČNISTVO

Pismo sv. Bonaventuri. Nadvse učeni svetnik, tudi v vaših časih se je mladina z iskanjem novega hotela ločiti od preteklosti. Toda danes hočejo mladi, ali boljše številni mladi oznanjati popoln prelom s preteklostjo, s tem, da v celoti odklanjajo družbo, družino, zakon, moralo in vero...

Danes so vrata vseh šol in univerz na stečaj odprta. Mladi v Italiji stopajo vanje vsako leto v stotisočih. Ne najdejo pa tam vsega, kar bi morali najti, še več: ni so-

Misijski kulturni večer

Ludvik Zabret, misijonar iz Indije, je pred povratkom v Indijo obiskal tudi Goriško in Tržaško. V Gorici je v sredo 8. novembra kazal skioptične slike s svojih misijskih postojank. Tam deluje že nad trideset let. Kot salezijanski brat je prišel v Indijo predvsem zato, da pomaga misijonarjem pri gospodarskih zadevah. Kot iznajdljiv Gorenjec, doma iz Mengša, je svoje praktične talente pokazal posebno v kmetijstvu. Videli smo, kako je pod njegovim vodstvom v resnici puščava vzcvetela. Puščavski svet je z vodo, črpajo iz globokih vodnjakov, spremenil v rodovitno zemljo, kjer pridelujejo riž trikrat na leto. Drugod je krčil gozd in iz njega napravil rodovitna tla za bombaž, banane in celo slovensko zelje. Pa tudi hiše je postavil za misijonarje in za dečke v zavodih in cerkve. Pa še toliko drugega.

Umetniška razstava

V četrtek 16. novembra ob 18. uri bo v gorici v prostorih »Il Torchio« v ul. Mamei 6 v Gorici odprta umetniška razstava Milice Kogoj. Razstava bo odprta vse dni od 11. do 13. ure in od 17. do 19.30. Milica Kogoj je že razstavljala v Gorici; njen priljubljeni predmet so cvetice. To pot bo razstavila tudi nekaj slik z »Riviere del Conero« v Markah.

Prvi koncert glasbene sezone v Gorici

Zaradi nepredvidenih ovir je odpadel že napovedani prvi koncert letošnje abonmajске sezone v Gorici.

Trio Tartini iz Ljubljane pa bo nastopil v torek 21. novembra ob 20.30 v Attemsovi palači v Gorici z istim programom.

Večer z Vinkom Zaletelom

Ze drugič v teku enega meseca nas je s svojim prihodom v Gorico razveselil g. Vinko Zaletel s Koroške. To je poudaril tudi predsednik goriške SKPD, Viktor Prašnik, v svojem pozdravnem govoru. Tokrat nam je g. Zaletel iz svoje neizčrpane zakladnice slik prikazal silno zanimive diapozitive iz starega Egipta.

V drugem delu nam je g. Vinko prikazal slike iz življenja na Koroškem: novo mašo, prireditve otrok, prenovljeno cerkev v Vogrčah, ki je res biserček sredi poljan, pa še lutke, delo domače umetnice.

G. Zaletel je obljubil, da nam bo prihodnjič pokazal diapozitive iz Poljske, kar naj bi bilo kot priprava na naše romanje v to deželo. Predavatelju se zahvaljujemo za trud in žrtve, ki jih doprinaša s potovanji po svetu, kar nam potem s toliko ljubeznivo posreduje.

Protest slovenskih staršev

Starši dijakov državnega strokovnega zavoda za trgovino »Ivan Cankar« s slovenskim učnim jezikom v Gorici, zbrani 9. novembra v prostorih zavoda, se pridružujejo protestu profsorskega zbora iste šole z dne 10. oktobra 1978, protestu Zavodnega sveta z dne 13. oktobra 1978 in pismoma Sindikata slovenskih šolnikov zaradi neprimernega načina odstranitve prof. Albina Sirka, uglednega in sposobnega šolnika z mesta poverjenega ravnatelja omenjenega zavoda, na katerem je že štiri leta uspešno opravljal ravnateljske dolžnosti in dvignil zavod na zadovoljivo strokovno raven iz prejšnjih nesprejemljivih razmer.

Starši vidijo v tem ukrepu grob napad na slovensko šolstvo in na slovensko narodno skupnost v Italiji. O tem dejanju je poročalo slovensko kot tudi italijansko časopisje na našem območju. Starši obžaljujejo nadalje, da niso niti osrednje niti pokrajinske šolske oblasti pokazale razumevanja do bistvenih vprašanj slovenske šole.

Posebno pa je še treba obžalovati, da ista šolska oblast različno tolmači pravice slovenske skupnosti, ki izhajajo iz načel italijanske ustave. Medtem ko šolsko skrbništvo v Trstu sprejema npr. slovenske pismene vloge, terja goriško šolsko skrbništvo zanje še priloženi italijanski prevod, kakor da bi šlo v primeru Trsta za drugo državo.

Starši se pridružujejo slovenski javnosti v zamejstvu, ki terja od pristojnih oblasti utemeljeno pismeno pojasnilo v zvezi z navedeno odstranitvijo prof. Albina Sirka z ravnateljskega mesta.

Ta protest ne zadeva v nobenem primeru osebnosti prof. Vitomire Vesel, sedanje poverjene ravnateljice na slovenskem trgovskem zavodu »Ivan Cankar« v Gorici,

katera uživa nesporen ugled in zaupanje profsorskega zbora, dijakov in staršev.

Podgora

V nedeljo 12. novembra ob 9.45 je podgorska župnija sv. Justa doživela nastop novega župnika Alfreda Ughija (Juga), obenem pa se je od nje poslovil dosedanji župnik Mirko Mazora. Oboje je bilo povezano z zahvalno nedeljo za poljske pridelke, ki jo je pripravila Kmečka zadruga. V cerkev je novega župnika spremljal nadškof Cocolin, medtem ko so na koru peli »Novi župnik bod' pozdravljen!«. Pred oltarjem sta ga pozdravili po slovensko in italijansko dve deklici in mu darovali cvetlice.

Potem je g. nadškof izročil novemu župniku mašno štolo, znamenje duhovne oblasti in sv. razpelo, znamenje sodelovanja s Kristusom pri zveličanju duš ter imel priložnostni govor, v katerem je priporočil vernikom sodelovanje z župnikom in zvestobo Cerkvi. Z novim župnikom sta samsaševala g. Mirko Mazora in salezijanski ravnatelj Gabriele Grezzato.

Pri evangeliju je novi župnik pozdravil vernike in prosil za sodelovanje zlasti mladino. Pri ofru so člani Kmečke zadruge darovali sadje, vino in kruh. Pred slovesnim blagoslovom ob koncu maše se je g. Mazora poslovil tudi od vernikov italijanskega jezika in živo priporočil zvestobo nedeljski maši in prejem zakramentov. Rekel je: »Ob smrtni uri se ne bo nihče kesal, da je bil zvest nedeljski sv. maši.«

Pred cerkvijo je g. Mazora še blagoslovil poln voz poljskih pridelkov, ki bodo izročeni najbolj potrebnim potresencem v Furlaniji. V veseljem razpoloženju so potem zbrani vaščani pokusili kozarček dobrega vina in kruh, ki sta bila vsem na voljo pred cerkvijo.

Martinovanje in zahvalna nedelja v Štandrežu

Izredno lepa jesenska nedelja je prispela, da je bila slovesnost ob zahvalni nedelji v Štandrežu še slovesnejša in da je privabila veliko domačinov in tudi ljudi iz drugih krajev.

Sv. maša je bila ob običajni uri, toda bolj praznična in namenjena predvsem zahvali Bogu za prejeete dobrote. Ob darovanju je trideset mladincev v lepih narodnih nošah prineslo pred oltar razne kmečke pridelke.

Po maši je pred cerkvijo nastopil štandreški mladinski zbor pod vodstvom Elvire Chiabai in lepo zapel tri narodne, ki opevajo kmeta in kmečko življenje na vasi.

Domače Kmečko društvo je za to priložnost pripeljalo na trg pred cerkvijo okrašen voz z raznimi kmečkimi pridelki. Kmetovalci so na trgu razvrstili tudi obdelovalne stroje. Po blagoslovitvi strojev in pridelkov so člani štandreškega Kmečkega društva razdelili prisotnim koruzni kruh in ponudili kozarček domače kapljice.

V soboto, na sv. Martina dan, pa je PD »Štandrež« priredilo v domu »Anton Gregorčič« martinovanje, katerega se je udeležilo lepo število članov in prijateljev. Seveda ni manjkalo vesele pesmi, ajdove polente z golažem in novega vina.

Dol — Smrti in nesreče

Vasice v Dolu na Krasu štejejo manj kot 250 prebivalcev, in vendar nas smrt prepogosto obiskuje. Zadnji teden smo imeli kar tri pogrebe.

Najprej je umrla 85-letna Rafaela Stepančič vd. Peric. Zadnja leta je živela v domu onemoglih pri sestrah v Gorici.

Komaj smo njo pokopali, že se je oglasil zvon in naznanil smrt Elizabete Heric por. Frandolič. Pokojna je bila doma s Štajerskega, blizu Ptuja. Pred kakimi 20 leti se je poročila v Dol. Imela je štiri otroke, najmlajša hčerka obiskuje 5. razred osn. šole, najstarejši sin je dovršil trgovsko šolo in se zaposlil. Pokojnica je bila globoko verna žena in dobra mati. Prišla je pa neozdravljiva bolezen, zaradi katere je dolgo in zelo hudo trpela. Vse je pa prenašala s prav Jobovo potrpežljivostjo. Umrla je v bolnišnici pri Sv. Justu stara 48 let. Pri pogrebu je bilo zelo veliko ljudi, med njimi tudi šolski otroci in dijaki iz Gorice, sošolci in sošolke obeh sinov, ki študirata na slovenskih višjih srednjih šolah.

V nedeljo zvečer pa nas je še bolj presenetila novica o hudi nesreči, ki se je zgodila na cesti skozi Dol. Neki 18-letni motociklist iz Gorice je do smrti povozil domačina Andreja Devetaka. Ta se je zvečer po 18. uri vračal domov, ko ga je na ovinkasti cesti zadel motorist; zaradi zlo-

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE V GORICI

v dvorani Katoliškega doma
v soboto 18. novembra ob 20.30
v nedeljo 19. novembra ob 16. uri

CECILIJANKA 1978

V soboto ob 20.30 bodo nastopili naslednji zbori: dekleški zbor Devin, moški zbor Štmaver, Fantje izpod Grmade, mešani zbor Štmaver, goriški dekleški zbor, sovodenjski Nonet, moški zbor »Brda«, mešani Komorni zbor iz Nove Gorice.

V nedeljo ob 16. uri: dekleški zbor »Danica« z Vrha, mešani zbor »Hrast« iz Doberdoba, mešani zbor »Planinka« iz Ukev, mešani zbor »Rečan« iz Lješe v Benečiji, ženski zbor »Lojze Bratuž«, mešani zbor Štandrež, ženski zbor »Triglav« iz Bukovice, mešani zbor »Lojze Bratuž«, moški zbor »Mirko Filej«.

VSTOPNINA: 1.000 lir, otroci 500 lir.

ma lobanje je umrl med prevozom v bolnišnico. Pogreb je bil v torek popoldne. Pokojni Andrej je delal v tržiških ladjedelnih in je bil star 51 let. Zapušča ženo in dva odrasla sinova, katerih eden se je pred kratkim poročil.

Ob tej ponovni prometni nesreči na cesti skozi Dol se znova zastavlja vprašanje o varnosti prometa skozi te kraške vasi, saj skoro ni družine, ki bi po zadnji vojni tako ali drugače ne bila utrpela kake prometne nesreče, katere so na tej cesti sploh nekaj vsakdanjega. Ali ne bi kazalo omejiti brzino vsaj od Devetakov do finančne kasarne?

Pokojnim naj Bog nakloni večni pokoj, sorodnikom pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Vprašujete Odgovarjamo

Sem upokojen delavec z najnižjo pokojnino. Živim na deželi in imam hišo ter nekaj zemlje in živine. Moja žena je vedno živela doma in obdelovala zemljo ter skrbelo za živino. Nikoli je pa nisem zavaroval kot kmečko delavko, četudi dejansko živi in dela za kmetijo. Sedaj se bliža letom pokojnine, a je ne bo imela, ker ni bila zavarovana. Zato prosim, če bi mi pomagali, ali lahko sedaj zavarujem ženo kot kmečko delavko (coltivatori direttori)? Ali je mogoče plačati prispevke za pokojnino tudi za nazaj? Ali ima moja žena lahko kaj upanja, da bo kdaj dobila pokojnino kot kmečka delavka. Hvala za odgovor.

Na osnovi zakona št. 1047 z dne 26. okt. 1957 je bil ustanovljen pri INPS-u poseben fond pokojninskega in invalidskega zavarovanja za kmete, kolone in spolovinarje.

Pravico do obveznega zavarovanja imajo bodisi kmetje, ki neposredno obdelujejo zemljo ter se bavijo z vzrejo živine kot njihovi člani družine, ki opravljajo isto delo.

Neposredni obdelovalec zemlje je tisti, ki se izključno ali v večji meri bavi z obdelovanjem zemlje. Nimajo pa pravice do zavarovanja tisti kmetje, ki potrebujejo pri obdelovanju svojega posestva letno manj kot 104 delovne dni. Do tu, kar se tiče splošne zakonodaje.

Naj preidem k vašemu primeru. V pismu sicer niste navedli velikosti vaše kmetije, zato ne vem, če ustreza vsem zgoraj omenjenim pogojem. Ne glede na to, vam svetujem, da se obrnete na urad SCAU (Servizio contributi agricoli unificati) s sedežem v Gorici, ul. Boccaccio, kjer lahko dvignete posebno tiskovino (formular), ki ga ustrezno izpolnite ter naj ga podpisate vaša žena. Prošnji priložite družinski list preden jo vrnete omenjenemu uradu. Urad SCAU vam bo potem, ko bo preveril vašo zahtevo, sporočil višino prispevkov, ki jih boste plačevali potom davnega urada.

Se nekaj. Ženo lahko zavarujete za nazaj za dobo petih let, plačali pa boste poleg zavarovanja še primerno globo. Višino globe vam bodo izračunali na istem uradu.

Za vsa podrobnejša pojasnila se lahko obrnete na patronat INAS CISL v Gorici, ul. Roma 20 vsak dan od 8.30 do 12.30 ter popoldne od 16. do 19. ure razen ob sobotah popoldne. Če se pa želite poogovoriti s podpisanim v našem jeziku, pridite na urad ob četrtkih.

Roman Di Battista

Za misijonarja Štanta: Danila in Danilo Čevdek namesto cvetja na grob Danila Semolič iz Gabrij 10.000; Kristina Tomažič, Gorica, ob drugi obletnici smrti moža Felicea 10.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda v Domju: Elizabeta T., Trst, 5.000; N. N., Trst, v zahvalo za izvolitev papeža Janeza Pavla II. 50.000; razni iz Domja 20.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Rupa, 5.000 lir. Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Seja Zveze cerkvenih pevskih zborov bo v ponedeljek 20. t. m. ob 20.30. Vabljeni vsi pevovodje in zlasti voditelji mladinskih pevskih zborov s sporedom za »Pesem mladim«, ki bo 8. decembra. Seja bo v prostorih Katoliškega doma.

SKAD - Gorica vabi na svoj občni zbor, ki bo v četrtek 23. novembra ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma.

Goriška občinska uprava obvešča, da je bil rok za prijavo hišnih greznic podaljšan do 31. decembra 1978. Kdor tega še ni napravil, naj stori čimprej, ker bo drugače zapadel denarni globi.

V cerkvi sv. Marije Velike bo v soboto 18. novembra ob 20.30 koncert Marijinih pesmi. Poleg treh italijanskih bo nastopil tudi zbor iz Skednja pod vodstvom Dušana Jakomina.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na predavanje, ki ga bo imel Franc Jeza v ponedeljek 20. nov. ob 20.15 v društvenih prostorih, ul. Donizetti 3. Predavatelj bo govoril o reviji »Dejanje« ob 40-letnici njene prve številke. Sledila bo diskusija.

Na praznik Matere božje zdravja bo v torek 21. novembra ob 16. uri v cerkvi sv. Marije Velike v Trstu sv. maša v slovenskem jeziku. Vabljeni!

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: N. N. iz Trsta v zahvalo za uslišano prošnjo 10.000 lir.

Za Katoliški dom: P. A. 10.000; N. N. 10.000; Marijina družba 20.000; N. N. 4.000; N. N. 4.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: na zahvalno nedeljo 1978 so otroci iz Sovodenj in verniki iz Štandreža prispevali večjo količino poljskih pridelkov, zelenjave in sadja.

Za Alojzjevišče: P. N. namesto cvetja na grob Ivane Mozetič 5.000 lir.

Za »Našo pot«: N. N., Gorica, 2.500 lir. Za novo telovadnico v Gorici: N. N. 100.000; N. N. 45.000; N. N. 700.000; N. N. 700.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: N. N. iz Trsta v izpolnitve zaobljube škofom Baragi, Slomšku in Gnidovcu za več uslišanj 10.000; žena Ivanka in hčerka Marija ob 30. obletnici smrti moža in očeta 10.000 ter v isti namen za »Našo pot« 5.000 lir.

Vereni v darilo ob poroki nedeljski očetovi prijatelji 70.000 lir.

V spomin prijateljice Tinčke Zivec daruje Vanda D. za Katoliški dom, za Katoliški glas in za Zavod sv. Družine po 20.000 lir.

Ob 40-letnici poroke Franca in Marije Semec iz Prečnika darujeta družini Semec in Suligoj za sklad Katol. glasa 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Andreja Staniča, ki so ga pokopali v petek 10. novembra v Kanalu ob Soči, daruje Vid Primožič za Zavod sv. Družine 30.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: družina in sorodniki pok. Marije Guštin v njen spomin pok. Angele Čebulec 5.000; Justina Gombač in hčerka Anica v spomin moža in očeta Alojza 20.000; isti za ogrevanje cerkve 20.000; družina Simič 10.000; razni 7.500 lir.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 19. do 25. novembra 1978
Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Oddaja o Benečiji. 10.30 Danes obiščemo Osojane v Reziji. 11.05 Mladinski oder: »Tom, mali detektiv«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 9.30 Psihologija predšolskega otroka. 10.05 Koncert. 11.00 Odlomki iz Svevoze proze. 12.00 Prizori iz zdravniške ambulante. 12.20 Vesela glasba. 13.15 Naša pesem 1978 v Mariboru. 14.10 Kulturna beležnica. 14.20 Glasbeni ping pong. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Slovenska književnost v Italiji. 18.20 Opera glasba.

Torek: 9.30 Poznate Evropo? 10.05 Koncert. 11.00 Podlistek »Moč preteklosti«. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Literarni utrinki. 14.20 Stara navada, železna srajca. 15.00 Mladi izvajalci. 15.35 Poglejmo v izložbo plošč. 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Slovenska književnost v Italiji. 18.20 Opera glasba.

Sreda: 9.05 Včeraj in danes. 9.30 Nekdani avtorji... 10.05 Koncert. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.00 Odlomki iz operet. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladi pisci. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Pianistka Neva Merlak. 18.05 »Ker že pišeta, da pride ta«. Radijska drama.

Četrtek: 9.05 Iz južnoameriške folklore. 9.30 Družina v sodobni družbi. 10.05 Koncert. 11.00 Podlistek »Moč preteklosti«. 13.15 Revija ZCPZ v Trstu 1977. 14.10 Danes bomo govorili o... 14.30 Glasbene oblike in izrazi. 15.35 Priročnik lahke glasbe. 16.30 Kje je napaka. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Gosposdarska društva v pokrajini. 18.20 Opera glasba.

Petek: 9.30 Iz beležnice Zore Tavčar. 10.05 Koncert. 11.00 Nenavadne življenjske zgodbe. 12.00 V starih časih. 12.30 Glas in glasba narodov. 13.15 Seghizzi 1978. 14.10 Mladi znanstveni raziskovalci. 14.20 Pesmi iz polpretekle dobe. 15.35 Zgodovina rock in pop glasbe. 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Vivaldijeva skladbe. 18.05 Kulturni dogodki v deželi. 18.20 Opera glasba.

Sobota: 9.05 Z vseh koncev sveta. 9.30 Življenje besed. 10.05 Koncert. 10.30 Kulturno pismo. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.10 Slovenske povojne revije v Italiji. 14.30 Končno, sobota! 15.35 Iz filmskega sveta. 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Mi in glasba. 18.05 »Potopljeni svet«. Izvaja Radijski oder. 18.45 Vera in naš čas.

Za skupnost Družina Opčine: Zofija in Marija Gorup, Bane, v spomin pok. sestrične Marije Guštin 5.000; Anica Ferluga, Ferlugi, 8.000; Zora in Silko Ražem v spomin pok. staršev 20.000; Amalija Pečar namesto cvetja na grob Justina Petaros 10.000; N. N. 10.000; družina K. Križmančič v spomin pok. Franca Mužina 5.000; družina Lučano Živic v spomin Fiorelle Bloccacci 5.000; družina M. Kralj namesto cvetja na grob Franca Mužina 5.000; Ljudmila Rodič v spomin pok. staršev 5.000; N. N. 50.000; Marija Marc ob smrti Rozalije Križmančič 5.000; N. N., Kontovel, 10.000 lir.

Za misijonarje: družina Semolič, Trst, v spomin na drago pokojnico Jušto Cukjati 10.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Sorodnikom, prijateljem, msgr. Zoržu, znanecm, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na kateri koli način počastili spomin

Ivanke Mozetič

se iskreno zahvaljujejo

Štandrež, 15. novembra 1978

sin Branko z družino in sestre